

קול מוֹדֵד לְזֶה הַיָּמִים מְחַפָּתָם
וְנִעְרִים מִמִּשְׁמַח נְגִינָתָם

ביאור נפלא בנוסח

'ברכה אזהריתא'

משבע ברכות הנישואין

בקשר לעליה שתהיה בגאולה העתידה בב"א

לזכות החתן הת' אהרן שי' קופרמן
וב"ג הכלה מרת יהודית תי' (למשפחת כהן)
לרגל שמחת נישואיהם בשעה טובה ומוצלחת
היום, כ"ח ניסן תש"פ

וידי רצון שנזכה היום ממש "בניסן עתידין להיגאל"

מי ה"חתנים", ומי ה"נערים"?

"מהרה ה' אלקינו ישמע בהרי
יהודה ובחוצות ירושלים, קול
ששון וקול שמחה, קול חתן
וקול כלה, קול מצהלות חתנים
מחופתם ונערים ממשתה נגינתם"

(גוסס ברכות נישואין)

במאמר של אדמו"ר האמצעי מכאן את ענין ה"נעדים" – שמתייחס למלאכי מעלה, ובפרט למלאך מט"ט שהוא ה'שר' של ישראל (מאמרי אדמו"ר האמצעי, דרושי חתונה ח"ב ע' תריד):

מלאך זה, שמיוחד לישראל לבדם, היה תמיד עמהם בכל הלחץ והדחק שבכל זמן הגלויות.

על כן, כאשר יבוא משיח ויתעלו ישראל, יתעלה גם הוא עמהם, לפי שבכל צרתם היה לו צר, וישמרם בכל כח ועוז – על כן, בעלייתם יתעלה ויתקרב גם הוא לתכלית העילוי שיהיה בזמן משיח.

...על דרך משל, מלך גדול שחפץ להראות עוז חיבה יתירה מודעת לאנשי חילו, כשניצולו מן המלחמה הקשה – אז מראה חיבה וקירוב גדול לשר שלהם, שהיה להם למגן ומחסה בעת צרתם, והיה סובל עמהם –

שבזה מראה חיבה יתירה להם, עד שגם שר שלהם יקרב מחמתם, כי מחמת אהבתם יבוא הקירוב אל השר שלהם.

וכך יובן במלאך זה, שנקרא מט"ט, שמתלבש בכל צרת ישראל – עבור זכות ישראל יקבל קירוב ועילוי גדול, ויהיה נקרא אז בשם 'שר צבא הוי', להיות שר משנה למלך המשיח...

העבד שמולווה את בן המלך בכל מסעותיו

בהמשך המאמר מאריך אדמו"ר האמצעי במשל נפלא על כל הענין (שם ע' תריז):

מלך חכם גדול, והיה לו בן יקר וחביב לו, 'ילד שעשועים' ביותר.

אך הבן עדיין רך בשנים, ויכול להזיק את עצמו כשילך למקום מסוכן, כמקומות שנחשים ועקרבים שם, או מקום לסטים וחיות רעות.

הנה יצוה המלך לאחד מעבדיו המקורבים, שאוהב את בנו, והוא מנערי בית המלך המשרתים פני המלך –

שילך אחרי הנער באשר הוא שם, וישמרנו מכל נזק וכל פגע רע. והנה, אם היה הבן בר-דעת להציל נפשו, לא היה צריך לשומר זה כלל; אך צד קטנותו ומיעוט דעתו, צריך לשומר מעולה שישמרנו. ואם הבן שומע לקול השומר הזה, בוודאי יושמר מכל דבר רע המזיק לו; אבל אם הבן אינו שומע לו, והולך שובב בדרך לבו, גם למקומות המסוכנים – הנה בהכרח, על פי ציווי המלך, שעבד זה ילך עמו, כאשר ילך גם למקום המסוכן מלסטים ונחשים וחיות רעות, ושם ישמרנו מכל פגע רע, שלא יוזק שם מן הלסטים והחיות ונחשים.

כמו, כאשר חשקה נפש הבן לילך למדבר, מקום נחש ולסטים וכו' – בהכרח שילך עמו השומר הזה, וישים נפשו בכפו, כי דבר מלך הוא, ויסכן נפשו בזה על הספק – אולי יכול להציל בן המלך!

העבד הזה הולך עם בן המלך – גם אם יוזק הבן, יוזק גם הוא עמו...

”שומר ישראל, שמור שארית ישראל”

והנמשל:

‘הבן יקיר לי אפרים, אם ילד שעשועים; וכתוב: ‘כי מלאכיו יצוה לך לשמור בכל דרכיך’ – בכל דרכיך ממש, הן לטוב והן לרע. ועיקר השמירה לא יתכן רק במקום מסוכן דוקא, והיינו כאשר ירדו ישראל בגלות, במדבר העמים, מקום חיות – ולזה צריך שמירה מעולה.

והוא הנקרא ‘שומר ישראל’, הם בחינת שרים העליונים שנקראים מט”ט וסנד”ל – ובהכרח, על פי דבר מלך לשרים השומרים האלה, שילכו גם המה באשר ילכו בני ישראל בגלות, לסבול יסורים קשים, ובכל צרתם להם צר!

כמו שומר לבן המלך, שילך במקום מסוכן עם בן המלך, יחדיו יהיו בצרה אחת.

וזהו שכתוב 'לשמרך בכל דרכיך', וכמו שאמר 'על כפים ישאונך .. על שחל ופתן', ששומרים הללו מצילים לישראל מכל פגע רע.

ואמנם, ברוחניות יוזקו גם הם – כמו שיוזקו ישראל בגשמיות ממש. וכמו שכתוב 'מלאכי שלום מר יבכיון', הרי בוכים במר נפשם ברוחניות...

שבעליות ישראל – גם הן עולין, ובירידתם – גם הם יורדים עמהם בבחינת צער רוחני, והיינו מטעם הנזכר, ששומר הבן צריך לירד במקום שהוא הולך.

וזהו 'מלאכי אלקים עולים ויורדים בו' – בסולם הזה, שבירידת ישראל יורדים השומרים, ובעלייתם לפרקים יתעלו גם הם.

עולים באותו סולם, אבל לא מגיעים לאותה מדרגה

ממשיך אדמו"ר האמצעי ומבאר (שם ע' תריח), שאמנם גם המלאכים עתידים להתעלות ביחד עם ישראל לעתיד לבוא, אבל העלייה לא תהיה שווה:

אף שמבואר למעלה, שבחינת 'נערים', הם מלאכי אלקים – 'שומר ישראל', עולים וגם יורדים בעליות וירידות דישאל, כמו שראה יעקב בסולם –

הנה עם כל זה, אינם שוים ממש.

שעליית ישראל, למעלה הרבה מעליית ה'נערים', מצד שרשם למעלה במדרגה עליונה יותר.

ויובן זה בהקדים ענין 'חתנים' מהו, ומהו ההפרש בין 'חתנים' ל'נערים'. ומה שאמר בחתנים 'מחופתם', ובנערים אמר 'ממשתה נגיתם':

ידוע ההפרש בין נשמות למלאכים, ששורש הנשמות הן מבחינת פנימיות, וזהו מאמר 'ישאל עלה במחשבה';

אבל שרש המלאכים באה מבחינת חיצוניות, והוא מבחינת דיבור העליון.

וזהו עיקר ההפרש בין 'נערים' ל'חתנים' – 'חתנים' הן הנשמות, והמלאכים נקראים 'נערים'...

שהגם שה'מלאכי אלקים' עולים ויורדים בסולם בזמן שישראל עולים ויורדים, מכל מקום, אין עלייתם שווה, שעליית ישראל לשרשם העליון הרבה יותר מעליית ה'נערים'. ובוזה יובן מה שאומרים 'קול מצהלות חתנים מחופתם' – ובנערים לא הזכיר 'חופה' כלל אלא 'ממשתה נגינתם':

ה'חופה' הוא אור מקיף כידוע, וזהו פירוש 'מצהלות חתנים מחופתם' – שיוצאים מחופתם בקול רנה וצהלה, שהוא בחינת חדוה וגילה עצמית שלמעלה מן הטעם, מצד אור המקיף דחופה החופפת מלמעלה.

אבל ה'נערים' אין להם בחינת 'חופה' כלל, על כן לא אמר בהם 'מחופתם' – אלא 'ממשתה נגינתם' בלבד.

לישראל יש את התורה, למלאכים יש את ה'זמירות'

במאמרי אדמו"ר הצמח צדק מבואר בענין זה, שנשמות ישראל נקראים 'חתנים' על שם שקיבלו את התורה ("ביום חתונתו"), בשונה מהמלאכים שלא זכו לכך.

לכן המלאכים שייכים ל'משתה נגינתם', ענין של שיר וזמר, ואילו נשמות ישראל הם למעלה מזה.

וכדברי חז"ל (סוטה לה, א) שכאשר אמר דוד המלך "זמירות היו לי חוקיך בבית מגורי" (תהלים קיט, נד) – אמר לו הקב"ה: "דוד, זמירות קרית להו"? כלומר, התורה היא למעלה מענין של 'זמירות'.

וכך כותב ה'צמח צדק' (אור התורה שבועות ע' ככו):

ענין 'זמירות' הוא על דרך שיר המלאכים, שאומרים שירה .. ומבחינה זו גם כן הוא שיר השמש, אבל התורה הוא המשכת פנימיות...

ולכן אמרו חז"ל: 'דוד, זמירות קרית להו' – שמשווה עסק התורה לבחינת 'זמירות' ושיר המלאכים, ובאמת גבהה מהם הרבה.

וכמו שנתבאר במקום אחר בפירוש 'קול מצהלות חתנים מחופתם ונערים ממשנתה נגינתם':

'נערים' הם מט"ט וסנד"ל, שם שייך הנגינה והשיר, כמו על ידי השיר נמשך ההתפעלות; אבל 'חתנים', הם הנשמות בעלי תורה ("ביום חתונתו – זה מתן תורה"), הם למעלה מבחינת הנגינה והשיר כו', כי עסק התורה זהו המשכה עליונה יותר הרבה.

ועוד כותב ה'צמח צדק' בענין זה ('יהל אור' על תהלים מזמור קיט פסוק נד):

'חתנים' הם הנשמות, על דרך 'ביום חתונתו זה מתן תורה', והתורה נקראת 'מורשה' – מאורסה לנשמות ישראל שנקראים 'חתן'; ו'נערים' הם המלאכים.

והנשמות שרשן מ'חכמה עילאה' ממש, ישראל עלו במחשבה – על כן צהלותם הוא 'מחופתם', המקיף דחכמה;

אכן המלאכים עלייתם אינה בבחינת 'חופה' דחכמה, כי אם בבינה ששם שורש יין המשמח, והנגינה הוא השיר שעל היין, וכענין שיר הלויים על היין; אבל החכמה – 'כי טובים דודיך מיין', בחינת שמן שצף על גבי היין...

להעדרת והאדרת:

מנחם מענדל דייצס

משעול הארבל 17 קרית גת

כתובת דוא"ל rizs@neto.bezeqint.net

טלפון: 050-4125205

טלפקס: 08-6882799